

WITTE MIEREN EN MIDDEL DAAR TEGEN.

In een stuk van J. CLAVÉ over de Indische bosschen, voorkomende in de *Revue des deux Mondes*, 15 Avril 1867, komt een berigt voor, dat de witte mieren of termiten zich ook reeds in Europa vertoond hebben en aanmerkelijke verwoestingen in de arsenalen (van Frankrijk) te weeg gebragt hebben, dat men er in geslaagd is ze te verwijderen door het hout te bestrijken (*enduire*) met eene oplossing van gambier in olie; een hulpmiddel, dat ook met goed gevolg gebruikt is tegen den paalworm (*taret*), zooals wij lezen ald. p. 869.

De gambier (*Uncaria Gambir* ROXB. of *Nauclea Gambir*) is een heester, die op Sumatra en aangrenzende eilanden veel gekweekt wordt en uit welks bladeren door afkooking in water en door het later indikken van het vocht, eene bruine zamentrekkende stof verkregen wordt, eene soort van *Catechu*, waarvan de blanke of meest gewilde soort bij het *betel* of *sirie* kaauwen gebruikt wordt en de bruinere als looimiddel naar China, als ook naar Engeland uitgevoerd wordt. Zie over dit gewas W. L. DE STURLER, *Handboek voor den Landbouw in Nederlandsch Oostindië*, Leiden 1863, bl. 988—996 met afbeelding. Volgens CLAVÉ (t. a. pl. in de noot), dient de gambier ook in de verwerijen, maar hij voegt er niet bij, op welke wijze dit plaats heeft.

v. H.